

Natura 2000-handlsplan 2016–2021

Yding Skov og Ejer Skov

Natura 2000-område nr. 54

Habitatområde H50

Titel:

Natura 2000-handleplan 2016–2021
Yding Skov og Ejer Skov

Natura 2000-område nr. 54
Habitatområde H50

Udgiver:

Horsens Kommune og Skanderborg Kommune

År:

2017

Forsidefoto: *Bjergskov Bæk, Horsens Kommune*
Kort: © *Geodatastyrelsen*

Må citeres med kildeangivelse.

HÖRSENS KOMMUNE

Skanderborg
Kommune

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Baggrund.....	5
Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan	6
Behov for indsatser	7
Indsatser fordelt på aktør.....	8
Prioritering af den forventede indsats	9
Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse	10

Resumé

Handleplanen for "Yding Skov og Ejer Skov" beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2021.

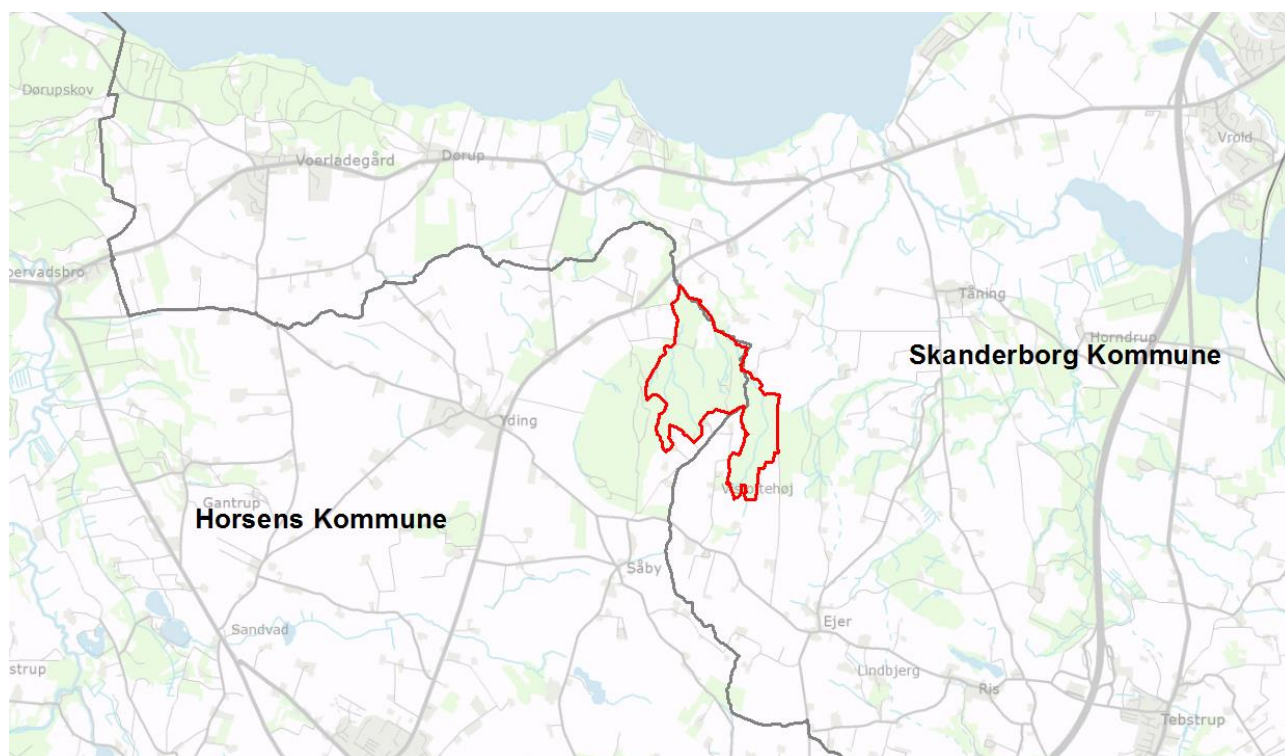
Målet er, at områdets skovnaturtyper udvikles sammen med kilderne og vandløbene til en naturmæssig samlet enhed, hvor vildhed har en mere fremtrædende plads.

Desuden sikres skovnaturtyperne en god til høj naturtilstand, og den varierede skovstruktur søges bevaret og forbedret. Den naturlige hydrologi med mange små kildevæld og hurtigt løbende og rentvandede bjergbække med store styrt sikres bevaret. Hermed sikres også vandløbenes sjældne rentvandskrævende arter. For kilder og væld prioriteres lysåbne forhold højt, hvis en beskyttet tilstand er resultatet af en yngre tilgroning med træer, mens mere beskyttede forhold prioriteres, hvor kilderne naturligt forekommer som en del af skovnaturtyperne.

Indsatsen i denne planperiode er rettet mod at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig drift og pleje. Desuden vedligeholdes indsatser gennemført i 1. planperiode, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Endvidere skal indsatsen fra første Natura 2000-planperiode 2010-2015 færdiggøres.

Indsatsen udføres af lodsejere i området og gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række tilskudsordninger, som kan søges gennem NaturErhvervstyrelsen og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.

Oversigtskort: © Geodatastyrelsen

Baggrund

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har udarbejdet Natura 2000-planer for de 252 udpegede beskyttelsesområder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte beskyttelsesområde og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2016–2021. Natura 2000-planerne kan ses på Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings [hjemmeside](#).

Ud fra Natura 2000-planerne har kommunerne udarbejdet kommunale handleplaner, som skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Horsens og Skanderborg Kommuner på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 54 (Habitatområde nr. 50) "Yding Skov og Ejer Skov"

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område. Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning og gennemføres hvert 12. år. Skovhandleplaner 2010-21 gælder således fortsat. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning er også ansvarlig for, at skovhandleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2021.

Alle arealer indenfor Natura 2000-område nr. 54 (Habitatområde nr. 50) "Yding Skov og Ejer Skov" er privatejede.

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1251 af 29. september 2016), bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) og bekendtgørelse om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning (bekendtgørelse nr. 946 af 27. juni 2016).

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevarerministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De kommunale handleplaner skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen, og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015). For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Den kommunale handleplan sætter ikke rammer for fremtidige anlæg eller arealanvendelser. Handleplanen indeholder et skøn over behovet for konkrete naturforvaltningsindsatser og prioritering heraf samt en plan for interessentinddragelse, men der er ikke udpeget konkrete arealer til indsatserne. Derfor kan indvirkningen på miljøet ikke præciseres yderligere ift. indvirkningen beskrevet i Natura 2000 planens miljøvurdering, og ud fra screeningen af handleplanen har handleplanmyndighederne afgjort, at handleplanforslaget ikke vil medføre væsentlig indvirkning på miljøet, og der er derfor ikke lavet en ny miljøvurdering. Afgørelsen herom er offentliggjort på kommunernes hjemmeside.

Redegørelse for gennemførelse af seneste handleplan

Den kommunale handleplan for første planperiode har været gældende siden udgangen af 2012. Kommunen har i den mellemliggende perioden arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-handleplanen for planperioden 2010-2015.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Table 1. Følgende projekter er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler:

Horsens Kommune	Indsats	Privatejet
	<i>Kortlægning af rydningspotentiale for kildevæld samt forbedret hydrologi i kildevæld*</i>	<i>Op til 0,15 ha</i>
Skanderborg Kommune	<i>Rydning af kildevæld (7220)</i>	<i>0,1 ha realiseret</i>

* Horsens Kommune har gennemført en kortlægning af tre kildevæld med henblik på at vurdere rydningspotentialet. Kildevældene var meget vandførende, og Horsens Kommune har lavet en hydrogeologisk vurdering af vandindvindere eventuelle påvirkning af kildevældene.

Table 2. Følgende projekter er finansieret gennem landdistriktsmidler og er faciliteret af kommunerne:

Horsens Kommune	Indsats	Privatejet
	<i>Hegning og afgræsning, surt overdrev</i>	<i>Op til 3,7 ha planlagt</i>

Ud over de ovennævnte indsatser har kommunen søgt at gennemføre Natura 2000-handleplanen gennem følgende tiltag:

- *Horsens og Skanderborg Kommuner har finansieret en hegning på tværs af Bjergskov Bæk, der muliggør græsning af § 3 beskyttet eng indenfor Natura 2000 området samt på sigt muligvis et mindre kildevæld (7220).*
- *Skanderborg Kommune har sammen med en lodsejer heget og igangsat græsning af 3,2 ha § 3 overdrev udenfor Natura 2000 området, der grænser op til kildevæld (7220) indenfor Natura 2000 området.*

Behov for indsatser

Natura 2000-planerne 2016-2021 har fokus på:

- sikring af naturpleje
- færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2010-2015
- sammenhæng i naturen
- levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 54 (Habitatområde nr. 50) "Yding Skov og Ejer Skov", beskriver de konkrete mål for indsatsen. På baggrund af dette har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag. Hvor igangsatte indsatser fra handleplanen for planperioden 2010-2015 ikke er gennemført i sin helhed, indgår den udestående indsats i opgørelsen over behovet for konkrete forvaltningstiltag.

Tabel 3. Behov for forvaltningstiltag for naturtyperne

Forventede forvaltningstiltag og metoder		Skøn over behov:		
		Igangværende indsats	Ny indsats	Samlet behov for indsats
Lysåbne naturtyper	Rydning af uønsket opvækst		Op til 1,9 ha*	Op til 1,9 ha*
	Græsning eller høslæt	0	Op til 3,7 ha	Op til 3,7 ha
Skovnaturtyper uden fredskovspligt	Skovnaturtypebevarende drift og pleje		Op til 2,6 ha	Op til 2,6 ha
	Urørt skov		Op til 2,6 ha	Op til 2,6 ha
Skovnaturtyper med fredskovspligt**	Skovnaturtypebevarende drift og pleje	Ca. 0 ha	Op til 50 ha	Op til 50 ha
	Forbedring af hydrologi	-	Op til 1 ha	Op til 1 ha
Ny habitatnatur	Surt overdrev	0	Op til 1,7 ha	Op til 1,7 ha

* Omfatter udelukkende kildevæld (7220) beliggende i skov, hvor lysåbne forhold kun skal prioriteres såfremt den skyggede tilstand er et resultat af en yngre opvækst, mens mere beskyggede forhold prioriteres, hvor kildevældene forekommer som en del af områdets skovnaturtyper.

** Indsatsen videreføres fra sidste planperiode da de vedtagne skovhandleplaner gælder i 12 år, dvs. perioden 2010-2021. Tallene stammer fra sidste planperiode -

http://svana.dk/media/198447/54_yding_skov_og_ejer_skov_handleplan.pdf

Indsatser fordelt på aktør

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der for Yding og Ejer Skov kun generelle retningslinjer. Det drejer sig om følgende retningslinjer:

- Myndighederne tager i deres administration af lovgivningen og deres forvaltning udgangspunkt i målsætningen for det enkelte Natura 2000-område og sikrer dermed en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget.
- Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje.
- Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter.
- Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper. For skovnaturtyper skal sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen.
- Indsatser gennemført i 1. planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Det vurderes, at der ikke er behov for en nærmere fordeling af indsatserne mellem Horsens Kommune og Skanderborg Kommune for de enkelte retningslinjer i Natura 2000-planens indsatsprogram.

Prioritering af den forventede indsats

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden skal ske på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete forvaltningstiltag (se tabel 3). Den nedenstående prioritering vil således afspejle den forventede tidsfølge af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

1. Opfølgende indsats i forhold til pleje af arealer og kontakt til lodsejere med fungerende naturpleje. Herunder eventuel genrydning af udvalgte kildevæld.
2. Iværksættelse af indsatser, som kan understøtte den fungerende naturpleje.
3. Opsøgende indsats over for lodsejere med arealer, som er egnede til naturpleje, men som endnu ikke plejes. Der lægges særligt fokus på arealer, som forbinder eller grænser op til kortlagt habitatnatur, især tilgroede kildevæld (7220), hvor tilgroningen er en yngre tilgroning med træer.
4. Muligheden for skovgræsning, der kan være med til at sammenbinde de lysåbne naturtyper, afsøges.
5. Der informeres på kommunernes hjemmesider om relevante støtteordninger til bevarelse af skovnaturtyperne samt pleje af de lysåbne naturtyper.

Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Horsens og Skanderborg Kommunerens hensigt at planlægge og udføre indsatserne som vist i tabel 3, og i den forbindelse tager kommunerne en række initiativer for at inddrage lodsejere og andre interessenter i projekterne.

Tabel 4 viser kommunernes plan for interessentinddragelse, men der kan ske ændringer, hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 4. Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Kommune
<i>Orientering af Grønne Råd og drøftelser om projektmuligheder og -status</i>	<i>Kommunerne afholder flere møder årligt</i>	<i>Hele planperioden</i>	<i>Horsens Kommune og Skanderborg Kommune</i>
<i>Opsøgende og faciliterende indsats overfor lodsejere med arealer med særligt sårbare naturtyper, som endnu ikke plejes</i>	<i>Direkte kontakt til relevante lodsejere vedr. mulighed for ansøgning af NaturErhvervstyrelsens tilskudsmuligheder til naturpleje.</i>	<i>Løbende under hele planperioden</i>	<i>Horsens Kommune og Skanderborg Kommune</i>
<i>Opfølgende og understøttende indsats på igangværende arealer med naturpleje, hvor der er behov for yderligere tiltag</i>	<i>Direkte kontakt til relevante lodsejere</i>	<i>2016-2021</i>	<i>Horsens Kommune og Skanderborg Kommune</i>
<i>Hjemmeside</i>	<i>Information om tilskudsordninger</i>	<i>Årligt</i>	<i>Horsens Kommune og Skanderborg Kommune</i>

Projekterne gennemføres ved frivillige aftaler, og derfor er det i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive, hvornår projekterne fysik bliver udført. Kommunerne vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.